

మే ద ర సౌ ర్గం

ప్రేమ అనేది చిన్నప్పట్నుంచీ ప్రవర్తమాన
మౌతుంటూ తుదకు వివాహంగా పరిణ
మించేది భాగ్యవంతుల్లోకన్న బీదల్లోనే ఎక్కువ అని అనిపించక
మానదు, విన్నవాళ్ళందరికీ, మేదరగూడెంలో చెప్పుకునే ఆవాళ్ల
ప్రణయగాథనుబట్టి.

మేదరోళ్ళ పోతన్న చిన్నగుంటడిగా వున్నప్పుడేం
జరిగిందిటా?—నా దొక గుడినెలో అరుగుమీద కూర్చుని
చూస్తున్నాట్ట. ఎదూరుగుండా ఓ వెల్లడిస్థలం వుంది. ఆ స్థలంలో
ఓ పాత పాడయిపోయిన బండి వుంది. ఆ బండిమీదకెక్కి
సుమారు ఓ ఇరవైమంది అంతపిల్లా ఇంతపిల్లా ఆడ మగ
వివక్షతలేకుండా కూర్చుని ఆడుకుంటూవున్నారు. కొందరు
కాడిమీద, కొందరు వెనుమొసాన్ని, కొందరు మధ్యను మొత్తం
మీద అందరూ బండి తేలిపోకుండా జాగ్రత్తపడ్డారు. కాని
వాళ్లలా ఆడుకుంటూంటే ఓ పెద్దవాడు గబుక్కున దూరాన్నుంచి
“ ఓరి! మీ యిల్లు వల్లకాడుగాను. పడిపోతారు. ఆ బండి
ఎక్కారూ? ” అని అంజనేయుల్లాగు గెంతి వాళ్ళను పట్టుకో
బోయేడు. ఆపాశంగా బండిమీదున్న పిల్లలందరికీ జడుపెత్తింది.
అందరూకూడా కొందరు బిక్కమొగల్తో. కొందరు వెక్కువెక్కు
వీడువుల్తో. కొందరు బెదురుచూపుల్తో ఇలాగ్గా పరుగుచుకున్నారు.

ఆ భయపెట్టే మనిషి, అమాంతంగా వాళ్ళల్లో ఓ చిన్న
గుంటని రెండుచేతులా ఎత్తిపట్టేడు. దూరాన్నుంచి పోతన్న

చూస్తువున్నాడు. చూస్తువున్న పోతన్న నింకా చూడన్నట్టు గుడినెలో లోతట్టునుండి వెదుళ్ళపేళ్ళు చీల్చుకుంటూవున్న ఓముసల్లి “ఒరేవు! పోతన్నోయి! నీ పెళ్లాన్ని వాడెత్తుకు పోతున్నాడురో” అంది. పోతన్నకు పట్టరాని దుఃఖం వచ్చేసింది. నిజంగా ఎంచితే పోతన్నకూ ఆగుంటకూ పెళ్ళీకాలేదు ఏమీకాలేదు. అసలు వాళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళి అవుతుందో లేదో. ఊరికే వావికంది ముసల్లి.

ముసిలిదావిమాట విన్నాడుకమోసు అంజనేయులుమనిషి- ఆవెంటనే తానెత్తుకున్న పిల్లని తీసుకొచ్చి పోతన్న నెత్తిమీద కూర్చోపెట్టి “నీపెర్రం నాకెందుకురా? నీపెర్రం నాకెందుకురా?” అని వాడి నెత్తిమీద కూర్చోపెట్టినట్టు కూర్చోపెట్టి కిందకు జార్చి తాను మాయమైపోయాడు. బిక్కమొగాల్తోనూ, ఏడుపు మొగాల్తోనూ వున్న పిల్లకాయలంతా వెనక్కు చూస్తూ ఆ అంజనేయులు మనిషి చేష్టకు పకపకా పకపకా నవ్వినారు. వాళ్ళన్నమాటేమిటి? గూడెం యావన్మందీ ఆవినుోదంలో పాల్గొన్నారు.

పోతన్న అన్న పైగుంటడు తన నెత్తెక్కి దిగిన గుంటను చూచేడు. ఆ గుంట తల్లి దూరానుంచి “ఒరేవు! నీయిల్లు మాసిపోను. ఆడి నెత్తెక్కి కూకునేకన్న ఇక్కడ కూకుని యీ పేళ్ళు మణిసిపెడితేం? అణాడబ్బు లొస్తయికాదే బుట్టకి?” అని కూకేసింది. గుంట పారిపోయింది. గుంట వెనకాతలే పోతన్న చూపులు చెమ్మగిల్లాయి

గుంటకు ఎనిమిదేళ్లుంటాయి. పోతన్నకు-మరేమన్నా- పండ్రెండేళ్లుంటాయి.

ఆపొద్దు మొదలూ పోతన్న తన ప్రణయగాథకు పునాది వేయడం. గుంట పేరెవరా అని ఆలోచించేవాడు. దాన్ని పిలిచేవారి

నోపెంబ. పిల్లతండ్రి ఎవరా అని తిలకించేవాడు దాన్ని బజారుకు తీసుకెళ్ళే మగాడొంక. పిల్ల నవ్వాలికిస్తూంటే ఇక పోతన్న రూపం తబ్బిబ్బైపోయింది! గబగబా వెళ్ళి " ఓలేవు, కన్నమ్మా!" అని కావులిచుకు ఎత్తికుదేనేవాడు. ఒళ్ళంతా నలిపేనేవాడు.

కన్నమ్మకు తొమ్మిదేళ్లొచ్చాయి. పోతన్నకు మరేమన్నా పదమూడేళ్లొచ్చాయి.

పెద్ద ఏడాదిలో వూనేంటంటే - ఆ మేదరగూడెంలో వాళ్ళిద్దరికీ మహాజత అని అనుకునేవారు పిల్లలంతా. పెద్ద వాళ్లన్నూ అనుకునేవారు. " ఇఖ వాళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళి తప్పనిసరిగా దేస్తేనే యీ ప్రపంచంలో ఈడూ జోడూ అనే పదానికి సార్థకం " అని.

గుంటకి పదేళ్లొచ్చాయి. గుంటడికి మతేమన్నా పద్నాలు గేళ్లు వచ్చాయి.

ఈ యేడాదిలో వూనేంటంటే-పోతన్నకూ, కన్నమ్మకూ పెళ్ళయిందని అష్టాదశ వర్షాల్లోను పట్నమంతా మోగిపోయింది. కన్నమ్మమెళ్లొ పుస్తెమెరుపు, పోతన్న కళ్ళల్లో నిదానంగా నీడట్టుకు నిల్చిపోయింది.

పోతన్నకో ఇరవై యేళ్ళొచ్చాయి. కన్నమ్మ కో పదారేళ్ళొచ్చాయి. కన్నమ్మ అత్తింటికొచ్చి పోతన్నతో సరాసరి కూచుని పేడుతియ్యడం, అంచుకొయ్యడం, వెదుళ్ళ మొయ్యడం వడపదుయ్యడం, ఇలాంటి కులవృత్తి పనుల్లో మసిలీది.

మనువుచనువుకొద్దీ ఓరోజుని మరీ దగ్గరసా ఆరుబయట కూర్చున్నారు పోతన్నా కన్నమ్మా యిద్దఱూను. కన్నమ్మ ఓ చూపు తడికెను పురికొస పోస్తూవుంది. పోతన్న ఓ విసనకర్ర అల్లుతూవున్నాడు.

అ సమయంలో వాళ్ళచుట్టూవున్న జగత్తు ఎలావుందో ముందుగా ఆకలించి. తరువాతను వాళ్ళ ఆంతరంగిక ప్రవృత్తి యోజిస్తే ఎటువంటివానికైనా బోధపడుతుంది; ఈ జగత్తు మిద్య అనీ, మిద్యేకాదు అసలే లేదనీ, అక్కడున్నదల్లా పోతన్నా కన్నమ్మా ఇద్దరే అనీ బోధ పడుతుంది.

నిజంగా చుట్టూవున్న పెంటపోగుల ధూళి, కసాయి దుకాణం మీదుగా ఎగిరివచ్చే గద్దయీల, గుడారోళ్ళ కుక్క మొఱుగు, గుడినెల యిరుకు, ఇవేమిన్నీ వాళ్ళ మనసుల్లో మననం గొల్పడంలేదు. వాళ్ళ మనసుల్లో పవిత్రావున్న దొకానొక ప్రేమ తరంగము : చిన్ననాటి వాళ్ళయొక్క యొకానొక కల :— ఆ కల వెలుగునే మెలకువగానే వాళ్ళదైన యొకానొక నిదురజోగు.

కన్నమ్మా అంది పోతన్నతో—“ ఈయేళ నీ విననకర్ర ఎవరిచేతుల్లోపడి మెరిసిపోతుందో ? ” అని. పోతన్న “ మహారాజులుంగారు పురమాయించేరే ఇది. ఆయనే వినరుకుంటారుట దీంతో ” అన్నాడు. కన్నమ్మా వెంటనే అంది “ అబ్బో! అబ్బో! ఆ కూంత విసినికర్రకే నీవంత కులుకు కులికిపోతే నే నెంత కులికేదిరా యీ చూపుతడిక్కి ! ఇది మహారాణీగారు పురమాయించేరు. ఆవిడ దీని వెనకాలిండి నాట్యమాడుతారంట ” అంది.

సంతోషాశ్రువులు ఇద్దరికీ వెల్లివిరిసిపోయినాయి పైసల్లా సంతో. ఇద్దరూ వారివారిచేతల్ని అమ్మజూపడానికి ప్రయాణ మయినారు.

ఆరోజు చాలా ఉక్కగావుంది. అంజనీ ప్రియుడు మరో తూరి ఏడుఘడియలు ఉగ్గబట్టడం ఆ రోజునే అన్నట్లు మిక్కిలి ముక్కిపోతూవుంది జగత్తు అంతా.

మహారాజావారు మహారాణీగారు ఇద్దరూ కోటగోడల మధ్యన వుండి అనుకుంటూవున్నారు.

మహారాజావారు “ ఇంకా పురమాయించిన విననకర రాలేదేమిరా ? ” అని. మహారాణీగారు “ ఈ గోడ తీసివేసి యిక్కడో చూపుతడికె కట్టించినా బాగుండీది. రవ్వంత యూపి రాదేదేమో ? ” అని.

ఎంతకూ మేదరవాళ్లెవళ్లూ విననకరగాని. చూపుతడికె గాని తీసుకునివచ్చిన జాడ కనపడలేదు. అందుమీద నేవకుల్ని పిలిచి, మహారాజావారు వెళ్ళి కనుక్కొని ఆ మేదరవాళ్ళను రెక్కలు విరిచికట్టి తీసుకురమ్మన్నారు.

నేవకులు కోటలోంచి వీధిలోకొచ్చి మేదరవాళ్లు వస్తున్నారేమోనని చూచేరు. మేదరపోతన్న. తా నానాడు మహారాజులుంగారికోసం అల్లి మహారాజులుంగారికోసం తీసుకువస్తూవున్న విననకర చేతపుచ్చుకుని తానే విసురుకుంటూ వీధంట నడుస్తూ, కోటకూడా దాటి అవతలవీధి కెక్కడకో పోతూవున్నాడు.

అందుమీద నేవకులు మేదరపోతన్నను కూకేళారు. కాని పోతన్న వెనక్కు తిరిగి చూడడమే. వాని నడకే పరుగులాగుంది. చేతిలోవి విననకరతో తన వొళ్ళు విసురుకుంటూ పోతూవున్నాడు. వెనకచూపు లేనేలేదు వావి కళ్ళల్లో. పోతన్న పెళ్లాంకన్నమ్మ అయినట్టాయినా చూపుతడిక నెత్తి నెట్టుకుని ఒకటే నడక ఒకటేనడక ఊవావాలి దిజ్మండలంకేసి. తన నీడనుమాత్రం తనతోకూడా రమ్మన్నట్టు సంజ్ఞామాత్రంగా మునివ్రేళ్ళ పూమట్టెల్ని నవ్వడి గావిస్తూంది.

నేవకులు వెళ్ళి ఆ రెండు వింతలూ రెండు మహా సమస్యల్లాగు రాజదంపతులకు విన్నవించారు. రాజదంపతులు

ఆ మేదరవాళ్ళ వెట్టి యెట్టిదో గ్రహించుదామని. మేదదిగి. కోట వెలువడి, తోటవిడిచి, పేడలోపడి, ఊరావలకు జేరుకున్నారు. రాజదంపతుల్లో అమాత్యాదులు. అమాత్యాదుల్లో ప్రజలు. ప్రజల్లో పశువులు, యావన్మంది ఆ యుక్కపోతలో. ఎవళ్ళయూర్పులగాలితోనే వాళ్ల వళ్ల ఆర్పుకుంటూ నడవసాగేరు.

చివరకు వింటే ఆ మేదరదంపతుల నోటినుంచి తేలిన రహస్యం యిది—

కన్నమ్మ—“ పోతన్నా! నీ విసనకర్ర మహారాజులుంగారి కివ్వక నివ్వసురుకుంటూ వున్నావేమిరా? బాగుంటుందిరా? ఆ సంగతి చూస్తే మహారాజులుంగా రుచ్చుకుంటారా?” అంది.

పోతన—“ ఓసి! ఈరోజున ఒక్క శరీరానికి చెమట పోయడమేకాదే. హృదయానిక్కూడా పోస్తూ వున్నట్టుంది. చూడు! ఆలాంటప్పుడు నే ముందు విసురుకోకుండా యింకోళ్ళ కీవిసనకర్ర ఎలా ఇవ్వగలను చెప్పు? ” అన్నాడు.

“ అదే నే నాలోచిస్తూవున్నదీని. ఈరోజున ఉక్కపోత నాలుగోడలమద్యనీ వున్నట్టుగాలేదురా పోతన్నా! దిజ్జిండ లాన్ని కూడా తీసిపారేసి. ఆ దిగ్బిత్తికి బదులుగా ఈ చూపుతడికె కడితే ఎలావుంటుందో అని ఆలోచిస్తూ పోతూవున్నాను ” అంది కన్నమ్మ.

“ అప్పుడు నీ చూపుతడికెలోంచి సొర్రం కనిపిస్తుంది ” అన్నాడు పోతన్న.

విన్నవాళ్ళంతా తాం భూమ్మీద పడుతూవున్న ఉక్కబాధ మఱిచిపోయి వాళ్ళను వెట్టిగా చూడదొడగేరు. మహారాజులుంగా, మహారాణిగారూ కూడాను.